

2 juni 2004

DE TWEEDE HELFT

U hebt nog het vervolg tegoed van de partij die Jean Bodelier van de Heerlense schaakvereniging met zwart won van Sjef Senden (Blerick). Hier volgt de 'tweede helft' van de partij.

(Zie diagram 1)

36. Tf2
(waarschijnlijk was Pxe7+ beter. Dat kan omdat na Dxe7 wit Dxc4 kan spelen)

36...Tf4 37. Kg3 c4! 38. Th1 Tf7 39. h4 Pd3??

(Nog acht seconden op de klok, maar deze zet helpt wit alleen maar)

40. hxg5 hxg5

(Nog één seconde over)

41. Tfh2 Pe5 42. Th6 Txf5 43. gxf5 Dxf5! 44. Th8+

(Hier zei Sjef Senden 'mat', omdat hij dacht dat hij me mat gezet had. Aangezien op dat moment de stand 3½-2½ voor Blerick was,

dit in feite dacht hij nu dat het voor Blerick 4½-2½ zou zijn. Maar Sjef bleek zich te vergissen. Het is géén mat!)

44....Kg7

(Zie diagram 2)

45. Th8h7+

(Bij deze zet had hij beslist zwarts volgende zet over het hoofd gezien)

45....Dxh7! 46. Txxh7+ Kxxh7

(Nu moet je de stelling van wit eens bekijken! Zwart heeft de dame geruild voor twee torens en heeft nu veel meer activiteit dan wit. Zo staat al meteen de pion op f3 van wit aangevallen.

Het eindspel ingaan met een zet als 47. a4 is volstrekt kansloos als zwart eerst slaat op f3 met de toren)

47. f4?!

(Volgens mij meer het motto van 'ik verlies die pion toch, waarom speel ik hem dan maar niet op?'

Beter iets tegen doen dan niets.

Echter wit komt nu van een hele koude kermiss thuis)

47...gxf4+!!

(Natuurlijk is nu 48.

Kg2 erg slecht wegens f3+ en snel 0-1)

48. Kf2 f3 49. De4+ Kg7 50.

Dh4 Tf6!

(Wit speelt zonder plan. Zwart wil zijn pionnen naar de overkant brengen! Zwart let goed op voor eeuwig schaak)

51. a4?? c3! 52. Dg5+ Kf8!

(Wit kan nu geen schaak meer geven zonder de dame cadeau te doen)

53. Dh5 Pd3+

(Zie diagram 3)

(Een belangrijk tussenschaak. Hoe kan wit nog de c- pion van promo-

tie afhouden? Dit is een zeer effectieve blokkade voor het veld c2 en dekt het veld c1. Stap

4)

54. Kf1 c2! 55.

Dh8+ Kf7 56.

Dh7+Ke8! 57. Dg8+ Tf8

58. Dg6+ Kd8

(Zie diagram 4)

Wit geeft op, omdat zwart een dame gaat halen en wit heel snel mat zal gaan zetten. Relatief is misschien 59. Dxd3 nog het beste maar c1D+. 60. Kf2 Dc5+ et cetera is uiteraard dik gewonnen voor zwart.

Nu was de stand bij de teams gelijkgetrokken (3½-3½). De laatste partij eindigde in remise, zodat de eindstand 4-4 werd.

Diagram 1

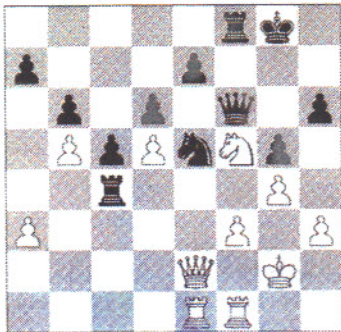

Diagram 2

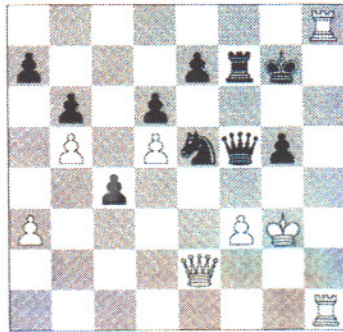

Diagram 3

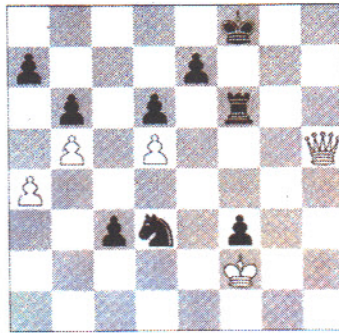
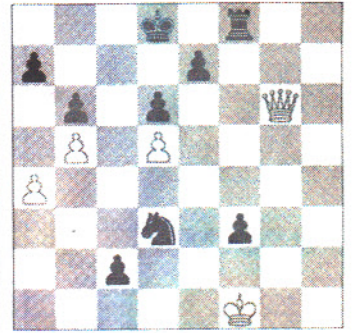

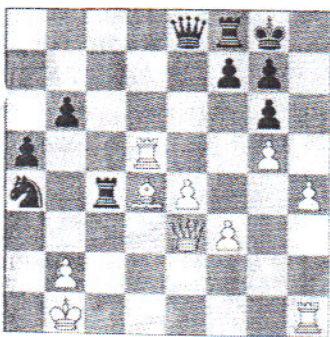
Diagram 4

JONGSTE GROOTMEESTER

De Noor Magnus Carlsen is momenteel de jongste grootmeester ter wereld. Op de leeftijd van dertien jaar, drie maanden en precies 27 dagen haalde hij zijn laatste grootmeesternorm binnen. Zijn derde en laatste norm sleepte hij in de wacht in Dubai. We zagen het Scandinavische wonderkind voor het eerst op het wereldtoneel in januari in Wijk aan Zee. Daar deed hij iedereen versteld staan. Hij behaalde daar zijn eerste grootmeesternorm. In een tijd van niks heeft hij nu dus al zijn derde norm behaald. De rating van het Noorse toptalent is inmiddels gestegen naar 2552. Carlsen is beslist geen eendagsvlieg. Nadat hij zijn grootmeestertitel op zak had, speelde hij in zijn eerste toernooi daarna ook alweer ijersterk. In het Sigeman toernooi, waarvan het eerste gedeelte werd gespeeld in Malmö en het tweede gedeelte in Kopenhagen, behaalde de Noor de derde plaats achter de Denen Peter Heine Nielsen en Curt Hansen. Toernooiwinnaar Nielsen leed één nederlaag: tegen Carlsen.

Diagram 1

Carlsen - Nielsen
We komen in de partij na de 28e zet van wit (28. h4)

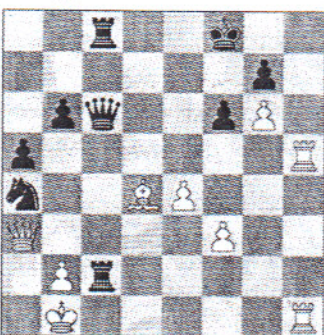
Zie diagram 1
Carlsen zei in zijn commentaar bij deze stelling dat hij hier het gevoel kreeg dat hij de partij zou gaan winnen. „Hij kan wat dreigingen creëren op de damevleugel, maar dat is niet voldoende”.
28...Dc6 29.h5 gxh5 30.Txh5 Tc8 31.Th1 Tc2 32.g6 f6 33.Tdh5 Kf8 34.Da3+

Zie diagram 2
Carlsen gaf hier als commentaar dat hij beter eerst 34. Th8+ had kunnen spelen waarna zou zijn gevolgd 34.... Ke7 35. Txc8 Dxc8 36. Da3+

34.....Ke8 35.Th8+ Kd7 36.Txc8 Kxc8 37.De7 Dc7 38.De8+ Kb7 39.Dxa4

Zie diagram 3
39....Tc4 40.Dd1 en zwart geeft op (1-0).

Diagram 2

9 juni 2004

• Schaakvereniging Voerendaal is de runner-up in de Limburgse schaakwereld. Het zojuist afgesloten seizoen heeft de vereniging maar liefst drie kampioenschappen opgeleverd. Het eerste team werd kampioen in de tweede klasse landelijk en promoveert voor het eerst naar de op een na hoogste klasse van de Nederlandse schaakcompetitie. In het verleden is het slechts enkele Limburgse verenigingen gelukt om door te dringen naar de eerste klasse, waar ze weer uit verdwenen zijn. Voerendaal I is komend seizoen de enige Limburgse club op dit niveau. Een formidabele prestatie werd geleverd door Henk Temmink en Tom Bus. Zij scoorden elk 8 punten uit 9 partijen. Hun TPR was respectievelijk 2502 en 2325!

Het tweede team van Voerendaal behaalde net niet het kampioenschap in de derde klasse landelijk. Het derde en vierde team van SV Voerendaal werden eveneens

kampioen in hun klasse.

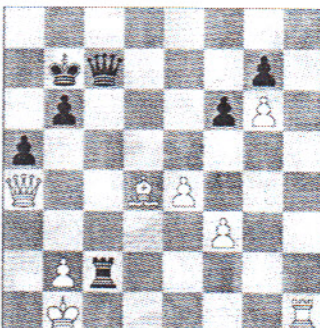
• Diverse Limburgers hebben in Apeldoorn meegedaan aan het Nederlands Kampioenschap Lightening Chess. Bij deze schaakvorm wordt gespeeld met een bedenktijd van slechts twee minuten per persoon per partij. In totaal waren er zo'n tweehonderd deelnemers. Bij deze vorm van snelschaak heb je nauwelijks tijd om te denken. Je moet vrijwel meteen zetten. Enkele seconden te lang denken kan fataal zijn. Want als je achterstand oploopt op de klok, verlies je op tijd. Het werd voor de deelnemers een uitputtingsslag. Ze speelden niet minder dan vijftien partijen! Beste Limburger werd Arno Henzen (9e). Hoge noteringen waren er ook voor Maurice Peek, Rob Caessens (beiden 11e) en Tom Bus (18e).

• In Bunde wordt zaterdag een toernooi gehouden voor teams van drie personen. Ieder speelt vijf partijen: twee partijen snelschaak (bedenktijd 7 minuten per persoon per partij), twee partijen rapid (bedenktijd 20 minuten) en één partij met een bedenktijd van een uur per persoon. Het toernooi begint om 12.00 uur in café De Haverput. Voor de organisatie tekent schaakvereniging Sjaakmat.

• In feestzaal De Koel in Venlo begint zondag om 10.00 uur een rapidtoernooi. Het speeltempo is 20 minuten per persoon per partij.

Diagram 3

WK IN LIBIË

Van 18 juni tot en met 13 juli wordt in Tripoli (Libië) het WK schaken van de wereldschaakbond FIDE gehouden. Er wordt gespeeld volgens het knock-out-systeem. Er zijn 128 deelnemers, van wie er na de eerste ronde dus nog maar 64 over zijn, waarna een verdere schifting plaatsvindt naar 32, 16, 8 enzovoorts. De deelnemers zijn geplaatst op grond van hun rating. De speler met de hoogste rating, de Bulgaar Topalov (rating 2737), komt in de eerste ronde uit tegen de nummer 128 van de lijst (een Libiër met een rating van 2081, dus dat snel wel heel snel afgelopen zijn). De nummer 2 speelt tegen de nummer 127, de nummer 3 tegen de nummer 126 enzovoorts.

De favorieten zijn Topalov, Morozevich, Adams, Grischuk, Ivanchuk en Short. De Nederlandse deelnemers zijn Sokolov, Van Wely en Tiviakov. Sokolov is met een rating van 2690 als negende geplaatst. Hij neemt het in de eerste ronde op tegen Amon Simutowe (2442) uit Zambia. Van Wely (2651) mag de Amerikaan Alexander Ivanov (2544) bestrijden en Tiviakov (2593) krijgt de Armeniër Gabriel Sargissian (2614) tegenover zich.

De Nederlandse bond heeft bij FIDE-president Ilyumzhinov geprotesteerd, omdat Libië een aantal deelnemers een visum heeft geweigerd waardoor ze

niet kunnen deelnemen. Het zou met name gaan om spelers met een joodse achtergrond en een Israëlisch paspoort.

Loek van Wely heeft als voorbereiding op het WK deelgenomen aan een evenement in Moskou. Het was een match tussen Armenië en een 'Rest of the Worldteam', ter nagedachtenis aan de 75ste geboortedag van wijlen wereldkampioen Tigran Petrosjan. De teams bestonden uit zes spelers. Elke speler ontmoette de zes spelers van het andere team.

De Libische leider Khadafi en president Ilyumzhinov van de wereldschaakbond FIDE begroeten elkaar. In Libië wordt het WK van de FIDE gehouden.

Voor Armenië speelde onder anderen Gary Kasparov (zijn moeder is Armeense). Van Wely verloor in 33 zetten van Kasparov.

Kasparov - Van Wely

1. Pf3 Pf6 2. c4 c5 3. Pc3 Pc6 4. d4 cxd4 5. Pxd4 e6 6. a3 Pxd4 7. Dxd4 b6 8. Df4 Le7 9. e4 d6 10. Dg3 O-O 11. Lh6 Pe8 12. Lf4 Lb7 13. Td1 Lh4 14. Dh3 Df6 15. Le3 Lg5 16. Le2 Lxe3 17. Dxe3 De7 18. O-O Pf6 19. Td2 Tfd8 20. Tfd1 Lc6 21. f4 h5 22. Lf3 Dc7 23. h3 e5 24. f5 h4

Zie diagram 1
25. Df2 Lb7 26. Pb5 Dxc4 27. Pxd6 Dc7 28. Dxh4 Lc6 29. g4 La4

Zie diagram 2
Wit trekt zich niets aan van de zwarte looper en laat gewoon zijn toren slaan, om zelf door te stomen met zijn g-pion.
30. g5 Lxd1 31. gxf6 Txd6 32. Tg2 g6 33. fxf6 (1-0)

• Andy Nelissen heeft het Open Kerkraads Kampioenschap gewonnen. Roger Hünen kwam net een halfje tekort en eindigde op de tweede plaats. Derde werd Marcel van Haren.

• Het triathlontoernooi van SV Sjaakmat in Bunde is gewonnen door het team van De Juiste Zet. Tweede werd SV Leudal; derde het Clevers-familieteam. De teams bestonden uit drie personen. Er werden vijf partijen gespeeld: twee snelschaakpartijen; twee rapidpartijen en één partij met een bedenktijd van een uur per persoon per partij.

Diagram 1

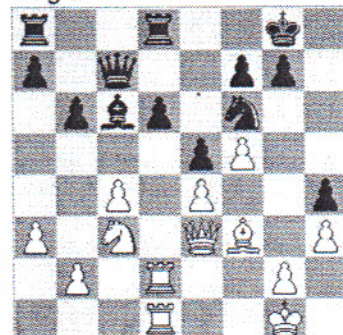
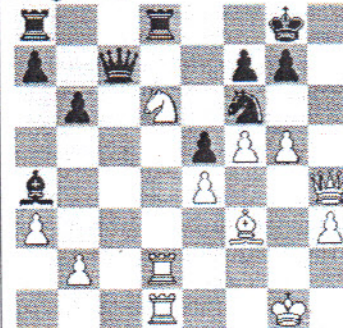

Diagram 2

HET 'VINKEN-JAAR'

In april is een boek verschenen over Alex Vinken. Dit heeft geleid tot extra aandacht voor deze Zuid-Limburgse schaker (1912-1983) die twintigmaal kampioen van Limburg werd en wereldfaam verwierf met een eigen openingstheorie (het Vinken-systeem). Het boek wordt door honderden mensen in heel Nederland aangeschaft. Er is inmiddels al een groepje liefhebbers dat aan een tweede Vinken-boek werkt. Daarin zal het Vinken-systeem uitvoerig worden behandeld. Door alle aandacht kent het Vinken-systeem dit jaar een opleving. Er zijn de nogal wat spelers in Limburg die zich in deze openingstheorie zijn gaan verdiepen en de opening in hun partijen toepassen. Met succes!

Kortom, je zou het jaar 2004 het 'Vinken-jaar' kunnen noemen. In deze rubriek zullen we de komende tijd ook extra aandacht besteden aan de markante Zuid-Limbur-

ger. Alex Vinken groeide op in de wijk Spekholzerheide. Na zijn huwelijk bleef hij daar wonen. Spekholzerheide was in die tijd een echte mijnwerkersplaats. Ook Alex Vinken ging in de koel zijn boterham verdienen. Hij werkte acht maanden ondergronds. De rest van zijn mijnwerkersloopbaan was hij bovengronds werkzaam, voornamelijk in het magazijn van de Oranje Nassau I in Heerlen en de Oranje Nassau IV in Heksenberg. Hij kon in een dienst werken van 's morgens acht tot 's middags vier uur. Deze werktijden waren voor hem gunstig. Vinken kon het schaken goed combineren met het werk. Het was voor hem een geluk dat de directeur van de Oranje-Nassau Mijnen, ir. F. Bianchi, zelf een verwoed schaker was (en een aantal jaren voorzitter van de Limburgse schaakbond). Bianchi had dus alle begrip voor de schaakambities van zijn werknemer.

Alex Vinken kwam pas op zijn achttiende jaar in aanraking met schaken. Na twee jaar veroverde hij al de clubtitel van de Heerlense schaakvereniging. Een geweldige prestatie, want er liepen geen 'kleine jongens' bij deze club rond. Een van de grote namen was regerend Limburgs kampioen W. Koblitz. Alex Vinken wist dit te berei-

Alex Vinken

ken door zelfstudie. We kunnen het ons tegenwoordig welhaast niet meer voorstellen dat iemand zichzelf het schaken aanleert. Kinderen beginnen immers al op zeer jonge leeftijd en kunnen gebruikmaken van goede trainers met voortreffelijke schaaklessmethodes. Alex Vinken onderwees zichzelf. Dat aspect, en het feit dat hij pas laat met schaken begon, maakt het heel bijzonder dat hij toch – en al heel snel – een buitengewoon sterk schaker werd. Hoe zou het zijn gegaan als zijn aangeboren talent eerder was ontdekt en hij een goede trainer of begeleider had gehad? Dan was hij nog vele malen sterker geworden. De wereldkampioen van 1935-1937 Max Euwe heeft ooit over Vinken gezegd: „Als hij onder betere materiële omstandigheden was geboren en als hij in West-Nederland was geboren, dan was

hij een wereldschaker geworden.”

Binnenkort meer over Alex Vinken.

In het boek over Vinken zijn ook 350 pagina's opgenomen van de schaakrubrieken in Dagblad De Limburger (periode 1996-2004).

Meer informatie over het boek bij uw rubriekschrijver, tel. 046-4116519 of f.clevers@mg1.nl

• De Limburgse deelnemers hebben het goed gedaan in het NK voor jongens en meisjes tot en met tien jaar in Maarsse. Diana Dalemans leverde de beste prestatie. In de groep tot en met negen jaar werd zij vierde met een score van 5 uit 7. Daarmee was zij in die groep het beste meisje van Nederland. Het leverde haar dus de Nederlandse meisjestitel op. Goede klasseringen waren er ook voor Martijn Bemelmans uit Linne, Ruud van Meegen uit Kessel, Karin Strolenberg uit Swalmen, Willem Suilen uit Venlo, Michael Yeh uit Stein en Tessa Vaassen (Tegelen).

• Zondag vindt het 21e Alex Vinken-toernooi plaats in het Sjaatater Hoes, Schaesbergerstraat 27, Terwinselen - Kerkrade-West. Er worden negen ronden gespeeld. Het speeltempo is vijftien minuten per persoon per partij. Aanmelden vooraf kan per e-mail via arno@arnomati.nl of telefonisch: 0617566140. Op de dag zelf is aanmelden mogelijk tot uiterlijk 10.30 uur in de zaal.

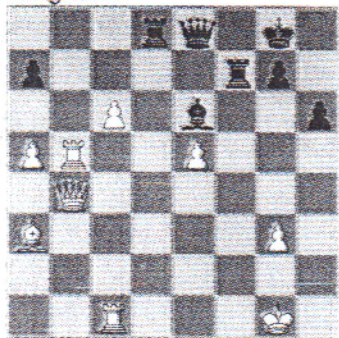
Diana Dalemans

ALEX VINKEN (2)

In deze rubriek wijden we een serie artikelen aan Alex Vinken (1912-1983) uit Spekholzerheide-Kerkrade. Ondanks dat hij relatief laat met schaken begon, autodidact was en een baan had, wist Alex Vinken in de periode 1940-1965 maar liefst twintig keer kampioen van Limburg te worden. Dit is een record dat misschien wel nooit meer verbeterd zal worden. In 1951 wist Alex Vinken zelfs het Kandidatentoernooi in Amsterdam te winnen. Daarmee plaatste hij zich voor deelname aan het kampioenschap van Nederland. Tweemaal mocht hij deel uitmaken van het Nederlands team, in 1952 tegen West-Duitsland en Zuid-Afrika. Naast deze resultaten is het een grote verdienste van Alex Vinken dat hij een bijdrage heeft geleverd aan de openingstheorie. Door zijn eigen, uitstekende manier van analyseren, zocht en ontdekte hij nieuwe nog onbetreden paden in de theorie van het Siciliaans dat ontstaat na de zetten:

1. e4 c5 2. Pc3 ... 3. f4

Diagram 1

De zet 3. f4 werd door Vinken jarenlang bij iedere gelegenheid die zich voordeed, gespeeld en in alle mogelijke varianten getest. Door toedoen van dr. Max Euwe, die de variant analyseerde en in een van zijn twaalf vermaarde openingsboekjes publiceerde, werd de variant en de naam van de bedenker over de hele wereld bekend onder de naam Vinken-systeem. Meerdere grootmeesters brachten met het Vinken-systeem menige tegenstander in verwarring. Nog steeds wordt het Vinken-systeem in de hele wereld toegepast.

Alex Vinken was heel fanatiek. Hij wilde graag weten hoe zijn openingstheorie het er in de praktijk vanaf bracht. In de schaakrubriek van het Limburgs Dagblad, destijds verzorgd door dr. J. Selman uit Kerkrade, liet Alex zijn partijen publiceren en daagde iedereen uit om een weerlegging van zijn openingstheorie te vinden. Ook bood hij aan, tegen wie dan ook, partijen te spelen en loofde voor een eventuele remise of winstpartij kleine geldprijzen uit! Hier volgt een citaat uit de krant van 2 januari 1950. In deze passage wordt het doorzettingsvermogen van Alex Vinken beschreven:

Hij moet hard voor zichzelf en de zijnen werken. Het is zo gemakkelijk gezegd om na gedane dagtaak een schaakbord op te nemen en zich dan te verdiepen in de theorie en schaakpartijen der grote meesters te analyseren. Daar komt een geweldige dosis

doorzettingsvermogen voor kijken. Vinken bezit dit doorzet-

tingsvermogen, omdat de liefde voor het schaakspel hem zo diep zit. Om de twee dagen speelt hij een serieuze partij en altijd heeft hij de boeken bij de hand. Bovendien speelt hij correspondentiepartijen met schakers in Noorwegen, Denemarken, Engeland en Amerika.

• Voor de Nederlandse deelnemers zit het WK van de wereldschaakbond FIDE in Libië er al op. Ze struikelden in de tweede ronde. Van Wely werd door Filippov uit het toernooi gestoten. Sokolov en Tiviakov werden uitgeschakeld door respectievelijk Kharlov en Nisipeanu. In het WK zijn nu vier ronden gespeeld. Begonnen werd met 128 spelers. Het veld is via het knock-outsysteem uitgedund. Na de eerste ronde waren er nog 64 spelers, na de tweede ronde nog 32, na de derde ronde nog 16 en na de vierde ronde nog 8. Zo ver zijn we nu. De paring voor de vijfde ronde: Radjabov-Dominguez, Adams-Akopian, Topalov-Kharlov, Grischuk-Kasimdzhanov. Hier zien we enkele momenten uit de vierde ronde:

Kozul-Topalov
Zie diagram 1, de stelling na 38. Df4
38...Tf3 39. c7 Txf3+ 40. Kf2 Df7+ 41. Kxf3 Td3+ 42. Kg2 Df3+

• Vandaag start in Leeuwarden het NK met de volgende deelnemers: Sokolov, Van Wely, Van den Doel, Tiviakov, Nijboer, Van der Wiel, Stellwagen, l'Ami, Visser, Bosboom. De volgorde waarin ze hier genoemd staan, is tevens de volgorde van speelsterkte.

• Met 8 uit 9 is Oscar Lemmers winnaar geworden van het 21ste Alex Vinken toernooi in Kerkrade. René Snoeck werd tweede met 7 punten. De derde plaats werd gedeeld door Camiel Peerlings en Andy Nelissen, beiden met 6½.

Diagram 2

